

MUZEJ DOMOVINSKOG RATA DUBROVNIK

Poljana Paska Miličevića 1/II
20 000 Dubrovnik
tel.: 020/324856
www.mdrd.hr
e-mail: mdrd@mdrd.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA DOMOVINSKOG RATA DUBROVNIK ZA 2024. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

1. Toni Miletić – VIDEO Ratni – 17min.; fotografija 1
2. Davor Rajić – 7 fotografija
3. Marijo Matić -6 fotografija; 1 dokument
4. Miho Bokarica -11 fotografija ; 13 dokumenata
5. Srđan Perišić - 8 fotografija.
6. Teo Haićman – 4 fotografije
7. Živko Tolić – 6 radio uređaja (stacionarnih – nekompletni); ratna zastava COB Dubrovnik
8. Pero Kalinić – 20 fotografija
9. Zvonimir Jakus – 1. ručna radio stanica
10. Marin Joković – 2 poljska induktorska telefona M-63 (kompletna): 1 fotografija
11. Josip Delaš - 4 dokumenta; 8 fotografija
12. Tomislav Pavlović -2 fotografije
13. Mišo Đuraš - 9 fotografija
14. Tonći Alerić -2 fotografije
15. Mehmed Avdagić -8 fotografija
16. Katija Čorić – umjetnička slika iz 1991., rad autorice Katije Čorić, svestrane umjetnice, aktivistice i kolekcionarke umjetnina iz Montreala, Kanada. „Moja Domovina 1991.“, medij: ulje na platnu, veličina slike: 60 x 91cm, veličina slike sa okvirom: 79 x 110 cm, godina stvaranja: 1991. Izložbe: Zagreb, Požega, Dubrovnik, 1996. Provenijencija: Poklon umjetnice svom ocu, kapetanu Ivanu I. Čoriću (1938. - 2015.) 1991.Povratak slike **Kutiji Čori**, 2015. godine iz ostavštine kapetana Ivana I. Čorića, donacija slike Muzeju Domovinskog rata u Dubrovniku, srpanj 2024.
17. Donacija gđe Berte Dragičević, izvorni dokumenti iz Domovinskog rata i video građa koja je dijelom uvrštena u knjigu “Fragmenti sjećanja na dubrovačku ratnu 1991.” koja je nastala dok je autorica radila kao koordinatorice Službe informiranja i veza u Kriznom štabu Općine Dubrovnik, te kao koordinator Službe za odnose s javnošću. Njen zadatak bio je informiranje Zagreba i inozemne javnosti o ratnim stradanjima koja su pogodile područje Općine Dubrovnik.

18. Predstavnicima zapovjedništva obrane Općine Dubrovnik 1991. - 1992. te 163. dubrovačke brigade HV-a su u tvrđavi Imperial na Srđu, 5. prosinca 2024., uz otvorenje izložbe „T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV - e na južno dalmatinskoj bojišnici u Domovinskom ratu“ i povodom Dana dubrovačkih branitelja, Muzeju Domovinskog rata donirali odlikovanja Reda bana Jelačića i Reda Nikole Šubića Zrinskog kojim ih je odlikovao Predsjednik RH i vrhovni zapovjednik OSRH-a, Zoran Milanović. Predaji odličja Muzeju, prvom službenom priznaju 163. br HV, koja će se ubuduće moći vidjeti u tvrđavi Imperial nakon obnove, nazočili su brojni branitelji te ratni dubrovački gradonačelnik Pero Poljanić. Ravnateljica muzeja, Varina Jurica Turk odličje 163. brigade HV predali su ratni zapovjednici Ivan Varenina i Eduard Čengija, te ispred Zapovjedništva obrane općine Dubrovnik ratni načelnici Ivo Šimunović i Vicko Mihaljević.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Zbirka Dokumentata – preventivno zaštićeno i složeno u beskiselinske uložnice, kutije i ladičare 1023 dokumenta i plakata iz zbirke MDRD. (Varina Jurica Turk, Kristina Konjevod, Valentin Soldo).

U muzejskom spremištu preventivno zaštićeno 32 predmeta iz 3D Zbirke muzeja te izvršeno čišćenje i slaganje pohranjene građe iz Zbirke 3D predmeta, ukupno 32 predmeta (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš, Kristina Konjevod, Valentin Soldo).

U muzejskom spremištu izvršeni radovi otklanjanja posljedica prodora oborinske vode, i prodora vode kroz cijevi na katu iznad spremišta. Prostor je devastiran, a građa izmještena, te se čeka popravak uzroka prodora vode od Domouprave Dubrovnik.

Obavljeno svako godišnje mehaničko uklanjanje i dezinfekcija nečistoća sa svih izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal na stalnoj izložbi „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ (M. Đuraš, Vlaho Asić, Marinko Milanović, Nedjeljko Rajković).

Redovno praćenje stanja izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal i pohranjenih predmeta te poduzimanje mjera preventivne zaštite (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš).

Nova nabava od Crescata, nedostajućih bez kiselinskih uložnica i kutija za pohranu građe.

2.3. Restauracija

Restauracija hrvatske zastave s tvrđave Imperijal iz 1991., iz fundusa Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, za potrebe izlaganja u Spomen sobi poginulih dubrovačkih branitelja.

Zastava je restaurirana u priručnom spremištu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik u suradnji sa radionicom za konzervaciju-restauraciju tekstila, Sveučilišta u Dubrovniku, uz voditeljstvo dr. sc. Danijele Jemo, više konzervatorice-restauratorice tekstila.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga, 3.2. Katalog muzejskih predmeta

U Zbirku dokumenata inventirano novih 173 zapisa, računalno M++, plakata i dokumenata iz razdoblja 20. stoljeća.

Digitalizirano 173 dokumenata iz Zbirke dokumenata, pridruženo inventarnim zapisima u M++. Fotografirano 13 predmeta iz 3D Zbirke i slike pridružene inventarnim brojevima u M++. Digitalizirano 220 fotografija iz Zbirke fotografija muzeja.

Izvršena nadopuna podataka u katalogu muzejskih predmeta za Zbirka dokumenata – 320 inventarnih zapisa uz pridruživanje fotografija predmeta, za Zbirku 3D predmeta - 13, i za Zbirku fotografija i negativa – 220.

(Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Darovanjem nabavljeno pet knjiga za muzejsku knjižnicu.

5. STALNI POSTAV –stalna izložba

5.2. Izmjene i dopune stalne izložbe (2008.-2023.)

„Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991.-1995.“

Autori stručne koncepcije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg (broj eksponata): 892

Površina u m²:311

Kraći opis: U tvrđavi Imperial. na Srđu, Dubrovnik, postavljena je izložba „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. - 1995.“. Tijekom Domovinskog rata tvrđava je bila prva crta obrane Dubrovnika i u njoj je bilo smješteno Zapovjedništvo 163. dubrovačke brigade Hrvatske vojske. Postala je simbolom herojske obrane Grada. Izložba je otvorena 2008. g. kao prva faza projekta budućega stalnog muzejskog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik.

Izložba je prezentirana u prizemnom istočnom dijelu tvrđave i sastoji se od četiri tematske cjeline: Pad Dubrovačke Republike i povijest objekta Fort Imperial; Srpsko-crnogorska agresija 1991.; Dani pobjede - oslobodilačke akcije Hrvatske vojske i Stradanje stanovništva, civilnih objekata i spomenika kulture na dubrovačkom području. Prikazan je tijek Domovinskog rata na dubrovačkom području od početaka srpsko-crnogorske agresije 1991. g., pobjedonosnog izlaska Hrvatske vojske na međunarodno priznate granice Republike Hrvatske, povratka izbjegloga i prognanoga stanovništva na **(oslobođena)** privremeno okupirana područja do završetka rata 1995. Izloženi su originalni dokumenti, umjetničke i dokumentarne fotografije iz Domovinskog rata, naoružanje, minsko-eksplozivna sredstva, ratne zastave postrojbi, dijelovi vojne opreme, autentične snimke i video građa.

Tijekom 2024., kao i proteklih godina, nastavljeno je nadopunjavanje i proširenje tematskih cjelina „Srpsko-crnogorska agresija 1991.“, „Dani pobjede“ i „Stradanje stanovništva, branitelja, civilnih i gospodarskih objekata te spomenika kulture“ stalne izložbe građom iz Zbirki muzeja i novo prikupljenom građom, a sve u skladu s nastavkom stručnog rada na novom stalnom postavu Muzeja.

Izložba je obogaćena s novim izvornim predmetima i fotografijama iz Domovinskog rata, a dio originalnih predmeta, većinom donacija Muzeju, sa stalne izložbe je izmješten na izložbu „15 godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode“, čijom smo realizacijom u 2023. godini obilježili i prezentirali rad Muzeja u neobnovljenoj tvrđavi Imperijal u proteklih 15 godina i na izložbu iz 2024., „T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-e na južno dalmatinskoj bojišnici u domovinskom ratu“.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

SPOMEN SOBA POGINULIH DUBROVAČKIH BRANITELJA

Stručni rad: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Izrada popisa s datumima rođenja i pogibije te nadopuna životopisa poginulih dubrovačkih branitelja s usporedbom dokumentacije od Ministarstva hrvatskih branitelja i Ministarstva unutarnjih poslova. Izrada popisa 160 poginulih branitelja prema datumu pogibije i abecednom redu.

Izrada popisa poginulih hrvatskih branitelja iz svih krajeva naše domovine u Domovinskom ratu na Južnom bojištu. Popis je izrađen na način da sadrži imena i prezimena poginulih hrvatskih branitelja popisanih prema pripadnosti postrojbama Hrvatske vojske i datumu pogibije.

Iz Zbirki muzeja i knjige „Vječni kao Domovina – spomenica poginulim dubrovačkim braniteljima u Domovinskom ratu, autora Varine Jurica Turk i Miša Đuraša, Dubrovnik 2011., preuzete fotografije poginulih branitelja i opširniji životopisi.

Izrađena kronologija događanja u Domovinskom ratu od 1991. do 1995. kronološki, uz obradu značajnijih datuma popraćenih stručnim tekstovima. Izrada vremenske crte događanja na dubrovačkom području u Domovinskom ratu. Temeljem navedenog, i izvornih ratnih zemljovida iz Zbirke Dokumentata Muzeja, izrađene su animirane karte o agresiji na dubrovačko područje i napredovanju agresorske vojske 1991., opsadi Grada, te akcije Hrvatske vojske i policije u oslobađanju juga hrvatske od svibnja do listopada 1992. godine.

Izrađeni popisi dubrovačkih ratnih postrojbi od 1991. do 1995., kao i popisi postrojbi Hrvatske vojske i policije izvan općine Dubrovnik koje su sudjelovale u obrani i oslobađanju hrvatskog juga 1991. - 1995.

Izrađen popis ratnih oznaka uz pridružene fotografije iz Zbirki Muzeja postrojbi Hrvatske vojske i policije izvan Općine Dubrovnik kao i ratnih postrojbi tadašnje Općine Dubrovnik.

Izrađene i ustupljene fotografije spomenika uz legende: Spomen križ poginulim braniteljima na groblju Boninovo, Dubrovnik; „Konavoska mati“ u Čilipima, Konavle, Spomenik poginulim braniteljima; „Kocka mora“, spomenik braniteljima Dubrovnik; Spomen obilježje, Mandaljena, Župa Dubrovačka; Spomenik poginulim hrvatskim braniteljima na širem području Osojnika, Osojnik; „Spomenik pobjedi“, Vjetreni mlin, Dubrovačko primorje.

Obrada građe iz zbirke fotografija i izabir fotografija dubrovačkih ratnih postrojbi, kao i postrojbi Hrvatske vojske i policije izvan Općine Dubrovnik uz poratne tekstove.

Obrada i izabir građe iz Zbirke fotografija Muzeja o razaranju Grada u Domovinskom ratu i poslijeratnoj obnovi uz izradu legendi. Rad na ispravicima i nadopuni karte pogodaka povijesne jezgre Grada u Domovinskom ratu, Muzej Domovinskog rata Dubrovnik i Zavod za obnovu Dubrovnika.

Izrađeni stručni tekstovi za prezentiranje u Spomen sobi poginulih dubrovačkih branitelja.

Odabir i obrada fotografija, uz izradu legendi, iz Zbirke fotografija Muzeja za potrebe cjeline fotografija i pet čuvara zaslona multimedije Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja.

Odabir građe iz zbirke dokumenata Muzeja (ratni zemljovid, karte, novinski isječci, i fotografije za postav Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja.

Muzejska građa postava u Spomen sobi poginulih dubrovačkih branitelja je i iz Zbirke Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, Zbirka dokumenata, Zbirka fotografija, negativa i video zapisa i Muzejska dokumentacija.

Dovršetak obnove Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja iziskivao je veliki angažman djelatnika Muzeja u stručnom i u operativnom dijelu poslova vezanih za dovršetak radova.

Obnovljena Spomen soba poginulih dubrovačkih branitelja, u prvom redu, rezultat je rada velikog tima ljudi pod koordinacijom Grada Dubrovnika. Ovom prilikom prilažem i impresum Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja:

Naručitelj projekta Grad Dubrovnik

Koordinacija projekta - Grad Dubrovnik - Jelka Tepšić, Marin Koštro, Paula Pikunić, Dživo Brčić, Julijana Antić Brautović

Dizajn interijera - Nikolina Jelavić Mitrović

Muzejska građa postava - Muzej Domovinskog rata Dubrovnik

Zbirka dokumenata, Zbirka fotografija, negativa i video zapisa, Muzejska dokumentacija

Životopisi i fotografije poginulih dubrovačkih branitelja preuzeti iz arhiva Udruge roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Dubrovnik, Udruge udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata RH Dubrovnik, i Spomenice Vječni kao domovina, Dubrovnik 2011., autori Mišo Đuraš i Varina Jurica Turk

Popisi

Popisi poginulih hrvatskih branitelja i ratnih postrojbi na dubrovačkom ratištu u Domovinskom ratu: Mišo Đuraš - Muzej Domovinskog rata Dubrovnik

Autori tekstova - Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš, Lidija Crnčević, Julijana Antić Brautović

Urednica tekstova - Lidija Crnčević

Audio-vizualni materijali - Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, Hrvatska radiotelevizija

Režija i montaža audio vizualnih materijala - Vedran Benić i Dominik Miljak

Fotografije - Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, Zavod za obnovu Dubrovnika, Muzej za umjetnost i obrt

Obrada fotografija poginulih dubrovačkih branitelja - Dean Tošović - Foto Adria

Video animacija - VSP video

Multimedijalne aplikacije - Deltareality

Animirana karta i Vremenska crta – kronologija Domovinskog rata na dubrovačkom području 1991.-1995. - Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš - Muzej Domovinskog rata Dubrovnik

Interaktivna prezentacija - Julijana Antić Brautović, Mato Brautović, Goran Cvjetinović: „Dubrovnik, a Scarred City“

Autor glazbe - Đelo Jusić Jr.- Adriaton d.o.o.

Spikeri - Nike Nagy, Vinko Rožić

Lektorica - Mirjana Kaznačić

Prijevod na engleski - Graham McMaster

Restauracijski radovi na zastavi RH - Danijela Jemo

Vizualni identitet - Flomaster d.o.o.

Projektanti - Đani Milina - projekt elektroinstalacija, Željko Slovinac - projekt rasvjete, Edin Karamehmedović - projekt multimedijalnog sustava

Stručni nadzor - Vedran Bobić

Izvođači radova - Mundus Viridis d.o.o. – oprema, elektroinstalacije, građevinsko-obrtnički radovi, Audio Video Consulting d.o.o. – multimedijalni sustav, Telekra d.o.o. – rasvjeta

Zahvale: Državnom arhivu Dubrovnik, Ministarstvu hrvatskih branitelja RH, Udruzi roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Dubrovnik, Udruzi udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata RH Dubrovnik, Sveučilištu u Dubrovniku – Odjelu za umjetnost i restauraciju - Danijeli Jemo, Obitelji Urban, Muzeju za umjetnost i obrt, Zavodu za obnovu Dubrovnika, Tifološkom muzeju, Niki Nagy i Vinku Rožiću, Hrvatskoj radioteleviziji.

Spomen soba poginulih dubrovačkih branitelja u palači Sponza otvorena je 12. travnja 2024., nakon cjelovite rekonstrukcije, unutrašnjeg uređenja i opremanja s naglaskom na najveću žrtvu – izgubljene živote onih koji su ga branili. Sadrži podatke i prezentira građu važnu za razumijevanje Domovinskog rata na ovom području, te uz primjenu novih tehnologija omogućuje se individualna edukacija posjetitelja te stalna nadopuna, izmjena i obogaćivanje sadržaja Spomen sobe u skladu s novim spoznajama nastalim daljnjim proučavanjem naše novije povijesti.

Novo projektirani kontemplativni prostor, primjeren žrtvi koju su dali branitelji, podijeljen je u tri cjeline. Središnja cjelina prikazuje 160 poginulih dubrovačkih branitelja, a njihove fotografije s osobnim podacima aplicirane su na podlozi od drva česvine i stakla te su izložene na brončanim stjenkama. Svjetiljka koja podsjeća na svjetlost svijeće gori za svakog poginulog branitelja.

Uvodni dio Spomen sobe donosi informacije o počecima i tijeku Domovinskog rata na dubrovačkom području, dok se u središtu prostorije nalazi podna karta povijesne jezgre Dubrovnika s označenim agresorskim pogocima uz sjećanje na stradale branitelje.

Treća cjelina opremljena je interaktivnim display - ima koji omogućuju razumijevanje Domovinskog rata na ovom području i sadrže pet tematskih cjelina: Poginuli branitelji na dubrovačkom području, tijek Domovinskog rata, ratne postrojbe, razaranja i obnova te foto i video dokumentacija.

Grad Dubrovnik povjerio je Spomen sobu poginulih dubrovačkih branitelja na upravljanje Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik te je sklopljen Ugovor o suradnji između MDRD i Državnog arhiva u Dubrovniku.

Spomen soba poginulih dubrovačkih branitelja dostupna je svim posjetiteljima od travnja 2024. te ju je do kraja godine razgledalo više od 80000 ljudi.

Obrada velikog broja muzejske građe iz Zbirke dokumenata i Zbirke fotografija za potrebe rekonstrukcije i novog postava Spomen sobe poginulim dubrovačkim braniteljima u Domovinskom ratu, Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš.

Obrada građe plakata i dokumenta iz vremena prošlog stoljeća, determinacija i inventarizacija u Zbirku dokumenata, 173 inventarnih zapisa, Varina Jurica Turk

Stručna obrada muzejske građe iz Zbirke dokumenata i fotografija izdvojene za izložbu „T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-a na južno dalmatinskoj bojišnici u Domovinskom ratu“, Mišo Đuraš.

6.5. Posudbe i davanje na uvid, ustupanje

Ustupanje građe muzeja za obnovljenu Spomen sobu poginulih dubrovačkih branitelja u palači Sponza.

Ustupanje građe Muzeja za prezentaciju Ministarstva kulture RH u Hagu prilikom obilježavanja 70. obljetnice usvajanja Haške konvencije o zaštiti kulturne baštine u slučaju oružanog sukoba.

Na sastanku EYCS Vijeća ministara, ministrica Nina Obuljen Koržinek podsjetila je, da je u slučaju namjernog uništavanja hrvatske kulturne baštine tijekom Domovinskog rata i napada na Dubrovnik, prvi put u povijesti Haškog kaznenog suda osuđen počinitelj ratnog zločina - pripadnik agresorske jugoslavenske armije. Zbog suvremenih ratnih sukoba, Haška konvencija je i danas iznimno važna. Muzej Domovinskog rata Dubrovnik ustupio fotografije: Božidara Gjukića, Mila Kovača i Mira Kernerera.

Pružena stručna pomoć i ustupljen veliki broj fotografija u digitalnom zapisu za Specijalnu jedinicu policije SJP „Grof“ Dubrovnik za izradu monografije postrojbe.

Obrada i ustupanje digitalizirane građe Nikoli Duperu za dokumentarni film o Feđi Šehoviću.

Ustupanje digitalizirane građe dr.sc. Jakši Ragužu, Hrvatski institut za povijest, Zagreb.

Izabir i ustupanje digitalizirane građe Muzeju Domovinskog rata u Splitu za potrebe njihove izložbe „Oluja“.

Izabir, obrada i ustupanje veće količine građe, g. Nikoli Štampaku, Udruzi 115 brigade HV za pripremu izdanja monografije o 115. brigadi Hrvatske vojske.

Ustupanje digitalne fotografske građe iz Domovinskog rata Don Miljenku Babaiću za potrebe tiskanja knjige.

Davanje na uvid i ustupanje digitalizirane građe iz Zbirke muzeja Barbari Vlahović za potrebe izrade doktorske disertacije.

Izabir i ustupanje građe iz Zbirke muzeja iz 1991. Antoniji Jolić za potrebe realizacije njenog projekta u sklopu izrade doktorske disertacije.

Ustupanje digitalizirane građe o Muzeju i Dubrovniku u Domovinskom ratu Veleposlanstvu Ukrajine u Republici Hrvatskoj.

Ustupanje građe iz Zbirke muzeja iz vremena 1991., dr.sc. Tvrtku Jakovini, red. prof. FFZG, za potrebe izrade njegovog rada.

Ustupanje fotografija iz Zbirke muzeja, za tisak članka „Dubrovnik u Domovinskom ratu“ u Hrvatskoj enciklopediji

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Stručni tekst izložbe „Dani ponosa - Herojska obrana Dubrovnika 1991.“ za potrebe tiskanja deplijana istoimene izložbe prilikom gostovanja u Muzeju grada Zagreba (travanj – studeni 2024.), Varina Jurica Turk

Stručni tekstovi izložbe „T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-a na južno dalmatinskoj bojišnici u Domovinskom ratu“, Mišo Đuraš, Varina Jurica Turk.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Stručna pomoć i konzultacije u timu s Gradom Dubrovnikom u izradi rješenja rekonstrukcije „Spomen sobe poginulim dubrovačkim braniteljima“ u Sponzi, kao i na daljnjim utvrđivanjima činjenica na izradi popisa poginulih dubrovačkih branitelja, i poginulih branitelja iz RH, stručna obrada i ustupanje značajne građe iz Zbirke Muzeja za prezentaciju u palači Sponza.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Član Hrvatskog muzejskog društva, Varina Jurica Turk

6.12. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)

Digitalizacija 173 dokumenta iz Zbirke dokumenata, Fotografirano digitalno, 13 predmeta iz 3D Zbirke i slike pridružene inventarnim brojevima u M++. Digitalizirano 220 fotografija iz zbirke fotografija muzeja.

Održavanje službene web stranice Muzeja, dodavanje stručnih objava, novosti, dokumenata, građe, redovitih povremenih izložbi, virtualnih izložbi i dr.

Mrežna stranica muzeja dostupna je s informacijama na engleskom jeziku.

Administracija i moderacija internetske stranice.

Obrada muzejske građe i materijala, te digitalizacija za mrežnu stranicu i društvene mreže.

Vođenje Facebook stranice i Instagram profila Muzeja. Predstavljanje obrađene muzejske građe, stručna vodstva, događanja, posjetitelji i obilježavanje najvažnijih događaja iz vremena Domovinskog rata.

Vođenje analitike Facebook stranice i Instagram profila Muzeja.

6.13. Ostalo, stručni rad

Nastavak vođenja muzejskog projekta „30 godina poslije“, 1994. – 2024. kroz teme obljetnica iz vremena Domovinskog rata i sjećanje na poginule branitelje popraćene objavama njihovih životopisa.

Obilježavanja: od datuma međunarodnog priznanja RH 15. siječnja; obljetnice VRO Bljesak 22. siječnja 1993.; Feste svetog Vlaha u Domovinskom ratu; obljetnice osnivanja 163 dubrovačke brigade 13. veljače 1992.; obljetnice akcije „Plitvice“ i pogibije Josipa Jovića 31. ožujka (1991.); osnivanja Južnog bojišta 10. travnja 1992., kada predsjednik RH dr. Franjo Tuđman donosi naredbu kojom generala zbora Janka Bobetka postavlja za zapovjednika svih postrojbi Hrvatske vojske na Južnom bojištu od Splita do Dubrovnika; obljetnica osnutka legendarne 4. gardijske brigade Pauci 28 travnja 1991.; početak deblokade Dubrovnika 18. svibnja 1992. godine, nakon što je tijekom travnja 1992. godine upornom obranom spriječen agresorski pokušaj ovladavanja dolinom Neretve, otpočela je dotad najveća napadna operacija Hrvatske vojske i policije koja je poduzeta s ciljem deblokade Dubrovnika i oslobađanja okupiranih dijelova južne Hrvatske; zatim obilježavanje 19. svibnja 1991. kada je održan povijesni referendum o hrvatskoj samostalnosti; 26. svibnja 1992. - sjećamo se izlaska

postrojbi ZOOD iz okruženog Grada i njihovog prelaska u napadna djelovanja kojima oslobađaju privremeno okupirana područja Rijeke i Župe dubrovačke; Sjećanje na uspješno zauzimanje postrojbi Južnog bojišta važnog neprijateljskog utvrđenja na brdu Lisnik iznad Slanog 27.- 29. svibnja 1992.; 28. svibanj, Dan Hrvatske vojske, Dan Hrvatske kopnene vojske i obljetnica osnivanja Hrvatske vojske; 30. svibnja Dan državnosti; 1. lipanj 1991. obljetnica osnutka Zbora narodne garde Dubrovnik; 25. lipnja obilježavanje Dana neovisnosti Republike Hrvatske; 2. srpnja 1992. obljetnica oslobađanja Golubovog kamena; 11. srpnja Dan sjećanja na žrtve Srebrenice; obljetnica „Oluje“ 5. kolovoza; 23. kolovoz europski Dan sjećanja na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima; 23. rujna 1991. obljetnica osnivanja ONB; 1. listopada 1991., obilježavanje početka otvorene agresije na dubrovačko područje u Domovinskom ratu; 29. listopada 1992. Smotra postrojbi Južnog bojišta u gruškoj luci; 31. listopada 1991. obilježavanje dolaska prvog Konvoja Libertas; 9. studeni, spomen i znak sjećanja na sedmoricu poginulih dubrovačkih branitelja koji su prije 33 godine stradali na području Bosanke; sjećanje na brod „Slavija“ koja je isplovila iz Dubrovnika 14. studenoga 1991.; 18. studeni spomen na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje; 6. prosinac Dan dubrovačkih branitelja i dr.

Uz Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima od mina i pomoći u protu minskom djelovanju, a koji se obilježava 4. travnja, u OŠ Marina Getaldića –Centar održano je predavanje o ulozi pirotehničara u Domovinskom ratu. Edukativno predavanje učenicima 6. i 7. razreda OŠ Marina Getaldića priređeno je u organizaciji Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova – Službe civilne zaštite Dubrovnik i Grada Dubrovnika te Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik uz upoznavanje s eksponatima iz fundusa Muzeja.

Redovito sudjelovanje na kolegijima ravnatelja ustanova u kulturi Grada Dubrovnika.

Izrada izvješća za Muzejski dokumentacijski centar o broju posjetitelja i On line posjećenosti MDRD, nadopuna podataka MDC, OREG.

Izrada zbirnog popisa građe MDRD za proteklu godinu za potrebe Državnog arhiva u Dubrovniku.

Predstavljanje donacije Katije Čorić, umjetničkog djela autorice, Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik, 12. srpnja u tvrđavi Imperijal. Predstavljanje donacije Muzeju odličja predsjednika RH, 163. brigadi HV i Zapovjedništvu obrane općine Dubrovnik 1991.-1992.

Sudjelovanje djelatnika u suradnji s udrugama proisteklim iz Domovinskog rata na događanjima prilikom obilježavanja značajnih obljetnica iz vremena Domovinskog rata.

Izrada Plana i programa rada te Financijskog plana rada Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik za 2025. godinu.

Izrada izvješća o radu i financijskog izvješća, završnog računa o radu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik za 2023. godinu Gradu Dubrovniku i Muzejskom dokumentacijskom centru.

Mentorstvo u trajanju od jedne godine, Varine Jurica Turk kustosima vježbenicima Kristina Konjevod, Valentin Soldo.

Izrada teksta o Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik i Spomen sobi poginulih dubrovačkih branitelja, uz izbor fotografija iz Zbirke muzeja te dostavljanje Turističkoj zajednici Grada Dubrovnika za potrebe izrade nove mrežne stranice.

Varina Jurica Turk je na poziv Strukovnog sindikata medicinskih sestara – medicinskih tehničara Dubrovnik sudjelovala u predstavljanju knjige „Srcem za ranjenu Hrvatsku“, autora Ivica Radoša, 3. listopada, u Hotel Hilton, Dubrovnik. Knjiga obrađuje sjećanja i svjedočenja medicinskih sestara i medicinskih tehničara koji su srcem obavljali svoj posao na području cijele RH u vrijeme Domovinskog rata i na prvim crtama bojišta. Poseban pažnja posvećena je sjećanjima koja se odnose na dubrovačko područje u Domovinskom ratu. Knjiga je tiskana u nakladi Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara – medicinskih tehničara i sunakladi Naklade Bošković te predstavlja rezultate njihovog višegodišnjeg rada na prikupljanju ovih dragocjenih svjedočanstava.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST (kronološki)

1. NAZIV IZLOŽBE:

„15 GODINA ČUVARA SJEĆANJA U SIMBOLU OBRANE I SLOBODE“

Premijerno prezentirana virtualna izložba javnosti u Noći muzeja 2024.

Mjesto održavanja i prostor:

<https://mdrd.hr/category/novosti/> i <https://www.facebook.com/MUZEJ/>

Vrijeme trajanja: 33 minute

Autorica stručne koncepcije sinopsisa: Varina Jurica Turk

Autori likovne video prezentacije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Video montaža: Mec design

Opseg (broj eksponata): 240

Web adresa: mdrd.hr

Vrsta: tematska, povijesna, tuzemna

Tema: Izložba je u cijelosti posvećena značajnim postignućima u radu MDRD u posljednjih petnaest godina od kada, nakon postavljanja stalne izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991.-1995.“ neprekidno djeluje u prostorima Tvrđave Imperijal na Srđu. Budući da je ovaj postav bio rezultat osmišljene i uspješno provedene opsežne akcije prikupljanja i obrade izvorne građe iz Domovinskog rata, već 2009. dobio je posebno priznanje Hrvatskog muzejskog društava za 2008. godinu od kada bilježi izniman interes domaće i strane javnosti. Usprkos prometnoj izoliranosti od otvorenja do danas razgledalo ju je više od 900.000 domaćih i stranih posjetitelja. Takva brojnost posjetitelja i njihovi ponovljeni posjeti izložbi i Muzeju svjedoče o iznimnom zanimanju šire javnosti za povijest Domovinskog rata.

Nastojeći sačuvati povijesno pamćenje na Domovinski rat, Grad Dubrovnik je 25. ožujka 2009. godine pokrenuo postupak osnivanja Muzeja Domovinskog rata koji je okončan Odlukom Gradskog vijeća u listopadu 2016. Na taj način dubrovački branitelji i građani konačno su dobili „svoj“ Muzej Domovinskog rata koji je ujedno bio i prvi povijesni muzej ove vrste osnovan u Republici Hrvatskoj.

U ovom razdoblju, zahvaljujući sveobuhvatnoj suradnji s dubrovačkim braniteljima, Udrugama proisteklim iz Domovinskog rata i građanima u razdoblju od 1995. do 2024. godine, Muzej je donacijama, terenskim istraživanjem i prikupljanjem značajno obogatio sve svoje zbirke građom iz Domovinskog rata te njenom sustavnom obradom i prezentacijom realizirao 60 tematskih izložbi te ostvario bogatu izdavačku djelatnost, o čemu izložba svjedoči.

Ujedno, svojim djelovanjem u tvrđavi Imperijal, omogućio je očuvanje izvornog značenja ovog prostora koje je bilo i ostalo dubrovački i svehrvatski simbol pobjede i slobode u Domovinskom ratu. Vizija i misija Muzeja je i nadalje biti središnje referentno mjesto proučavanja naše novije povijesti, edukacije šire javnosti i osnaživanje trajnih ljudskih vrijednosti nastalih u Domovinskom ratu. U budućnosti planirana obnova tvrđave Imperijal omogućit će nastanak modernog povijesnog multimedijalnog muzeja, usmjerenog ka sutrašnjici koja svoje izvorište crpi u veličini doprinosa dubrovačkih branitelja i građana konačnoj pobjedi i slobodi ostvarenoj u Domovinskom ratu.

2. NAZIV IZLOŽBE:

„DANI PONOSA - HEROJSKA OBRANA DUBROVNIKA 1991.“

Mjesto održavanja i prostor: Muzej grada Zagreba – Memorijalni centar raketiranja Zagreba 1991. / 1995.

Gostovanje Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik u Muzeju grada Zagreba

Vrijeme trajanja: 25. travnja - 25. studenoga 2024.

Uz stvarnu, realizirana je i virtualna izložba „Dani ponosa – herojska obrana Grada 1991.“ u sveukupnom trajanju je od 109:32 minuta u četiri cjeline i sastoji se od 638 digitaliziranih dokumenata i fotografija iz Zbirke Muzeja.

Opseg virtualne izložbe: 638 predmeta

Glazba: Dubrovački simfonijski orkestar

Autorica stručne koncepcije izložbe: Varina Jurica Turk

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Autori likovne video prezentacije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg stvarne izložbe (broj eksponata): 273

Web adresa: <https://mdrd.hr/category/dani-ponosa/>

Vrsta: studijska, tematska, povijesna, kompleksna, tuzemna, skupna

Korisnici: svi posjetitelji Muzeja i svatko s pristupom Internetu

Tema: Muzej Domovinskog rata Dubrovnik priredio je stvarnu i virtualnu izložbu „Dani ponosa – Herojska obrana Grada 1991.“, kojom je cjelovito obrađeno njeno najteže razdoblje od početka općeg agresorskog napada 1. listopada do 6. prosinca 1991. Čine je četiri zasebne tematske cjeline:

1. Početak općeg vojnog napada na dubrovačko područje - listopad 1991.
2. Konvoj „Libertas“ – listopad, studeni 1991.
3. Najteži dani herojske obrane Grada - studeni 1991.
4. Dan za sve dane – 6. prosinac 1991.

1. U prvoj tematskoj cjelini prezentiran tijekom ratnih operacija i događanja na području tadašnje Općine Dubrovnik u početnoj fazi općeg vojnog napada u listopadu 1991. Obilježili su je rušilački napadi, neusporedivo nadmoćnijih agresorskih snaga, ali i herojski otpor malobrojnih dubrovačkih branitelja. O tome svjedoči činjenica da je umjesto planiranog brzog zauzimanja juga Hrvatske, trpeći neočekivane teške poraze i gubitke, neprijatelj tek koncem listopada, nakon što je okupirao Konavle i Župu dubrovačku, došao na same prilaze Gradu.

2. U drugoj tematskoj cjelini obrađena je tema organizacije i dolaska Konvoja „Libertas“ u Dubrovnik 31. listopada 1991., kojeg je činilo 29 brodova i brodica predvođenih „Slavijom“, i kojima je u potpuno okruženi Grad došlo oko 800 njegovih štovatelja i prijatelja, među kojima veliki broj istaknutih osoba iz javnog i kulturnog života, prenoseći njegovom stanovništvu ljubav, solidarnost i riječi ohrabrenja cijele Hrvatske. Konvojem „Libertas“ koji napušta Grad 1. studenoga 1991. godine, uz najavu skorog dolaska novih i još većih konvoja, iznova se nastojalo skrenuti pozornost svjetske javnosti na nužnost zaštite Dubrovnika, zaustaviti njegovo daljnje razaranje i pokušaje osvajanja te olakšati svakodnevne patnje i stradanja stanovništva.

3. U trećoj tematskoj cjelini obrađeni su najžešći i najrazorniji napadi na uže gradsko područje tijekom studenoga 1991., praćeni velikim ljudskim žrtvama, ali i stalnim nastojanjem agresora da prisili branitelje na predaju i tako zauzme Grad.

4. U četvrtoj tematskoj cjelini pratimo tijekom događanja za vrijeme i neposredno nakon zločinačkog napada na Grad 6. prosinca 1991., kada je herojstvom i žrtvom svojih branitelja agresoru nanesen odlučujući vojni i politički poraz. Iako je tog dana pretrpio, u povijesti nezapamćeno, vandalsko razaranje povijesne jezgre uspio je sačuvati svoju najveću dragocjenost – Slobodu i navijestiti konačnu pobjedu.

Temeljni cilj izložbe je iznova upoznati širu javnost s bogatstvom novo prikupljene i obrađene muzejske građe i dokumentacije koja nam je omogućila utvrđivanje brojnih važnih do sada nepoznatih povijesnih činjenica. Ovom prigodom prezentirali smo dokumente civilne i vojne provenijencije, a posebno cjelovito obrađenu građu Kriznog štaba, izvorne ratne dnevnik

Centra za obavješćivanje i Zapovjedništva obrane općine Dubrovnik, kao i izvorne fotografije iz muzejske zbirke. Izloženi su i opsežni izvodi iz dnevnih izvješća Radio Dubrovnika i dubrovačkog studija HRT-a, kao i članci iz ratnih izdanja Dubrovačkog vjesnika, Slobodne Dalmacije, te crnogorske Pobjede i njenih posebno tiskanih izdanja „Rat za mir“.

3. NAZIV IZLOŽBE:

„VOJARNA MARŠAL TITO U ZAGREBU 1991.“

Mjesto održavanja i prostor: MDRD, tvrđava Imperijal

Vrijeme trajanja: 4. kolovoza – 25. studenoga 2024.

Opseg: 99

Autor izložbe: Juraj Sekula, MGZ

Kustosica izložbe: Varina Jurica Turk

Vrsta: povijesna, kompleksna, tuzemna, skupna

Korisnici: svi posjetitelji Muzeja

Tema:

Uspješnu i opsežnu međumuzejsku suradnju, s temeljnim ciljem daljnjeg razvoja muzejske djelatnosti i nastavka sveobuhvatnog stručnog bavljenja i proučavanja razdoblja Domovinskog rata, ostvarili smo i tijekom 2024. razmjenom tematskih izložbi između dva specijalizirana povijesna muzeja, Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik i Muzeja grada Zagreba.

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik gostovao je u Muzeju grada Zagreba u Zagrebu s izložbom „Dani ponosa – herojska obrana Dubrovnika 1991.“ a Muzej grada Zagreba gostovao je u MDRD u tvrđavi Imperijal s izložbom „Vojarna Maršal Tito, Zagreb 1991.“

Izložba Vojarna „Maršal Tito“ u Zagrebu 1991. otvorena je 4. kolovoza 2024. u 20.30 sati u tvrđavi Imperijal.

Vojarne JNA u zagrebačkoj regiji bile su važna izvorišta moći u planovima nametanja socijalističkog, centraliziranog uređenja Jugoslavije te su za Zagreb i cijelu Hrvatsku bile prijelomne točke raspleta višegodišnje krize. Vojarni „Maršal Tito“ u Zagrebu, zvanj „Maršalka“, bila je namijenjena jedna od glavnih uloga u zamisli destabiliziranja i rušenja demokratski izabranih vlasti Republike Hrvatske. Ratna 1991. u Zagrebu određena je, među ostalim, odnosom grada i vojarni JNA. Kroz kronološki prikaz događanja vezanih za vojarnu JNA s najjačom posadom u gradu, izložba nastoji prikazati dinamičan odnos.

Izložba se sastoji od četiri tematske cjeline, unutar kojih se fotografijama iz fondusa Muzeja grada Zagreba i „Vjesnika“ koje se čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu, prati razvoj odnosa između vojarni „Maršal Tito“ i građana Zagreba.

Autor koncepcije izložbe je kustos Muzeja grada Zagreba, Juraj Sekula a kustosica izložbe Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik je Varina Jurica Turk.

Zahvaljujući razumijevanju Žičare Dubrovnik građanima je bila, uz poseban popust, omogućena povratna karta po cijeni od 2 EUR. Radno vrijeme Žičare Dubrovnik 4. kolovoza 2024. bilo je do 24 sata.

4. NAZIV IZLOŽBE:

„DANI PONOSA U DOMOVINSKOM RATU“

Mjesto održavanja i prostor: Stradun, Dubrovnik 5. kolovoza 2024., povodom Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja, virtualna izložba, www.mdrd.hr

Prikazivanje u sklopu Programa grada Dubrovnika za obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Vrijeme trajanja: 5. kolovoza 2024. – u trajanju, mrežna stranica

Trajanje virtualne izložbe: 36:49 minuta

Autorica stručne koncepcije sinopsisa: Varina Jurica Turk

Autori likovne video prezentacije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Suradnik na izložbi: Mišo Đuraš

Opseg obrađene i prezentirane građe Muzeja - 311

Web adresa: <https://mdrd.hr/virtualna-izlozba-dani-ponosa-1991-1995/>

Glazba: Dubrovački simfonijski orkestar

Montaža: Mec design

Produkcija MDRD – Dubrovnik

Vrsta: studijska, tematska, povijesna, kompleksna, tuzemna, edukativna, informativna, skupna, virtualna

Korisnici: posjetitelji Straduna, Dubrovnik, posjetitelji Muzeja svatko s pristupom Internetu

Tema: Program Grada Dubrovnika i MDRD povodom obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja, 5. kolovoza

Izložbu čini više od 300 odabranih predmeta iz muzejskih zbirki i dokumentacije, koji su raspoređeni u četiri kronološko tematske cjeline: STRADANJE I HEROJSKA OBRANA DUBROVNIKA (listopad-prosinac 1991.); OSLOBAĐANJE HRVATSKOG JUGA (svibanj-listopad 1992.); VRO OLUJA 1995. i HRVATSKI BRANITELJI.

Prva cjelina posvećena je sjećanju na stradanje i uspješnu herojsku obranu Grada tijekom 1991. godine. O zločinačkom agresorskom razaranju i pokušajima osvajanja potpuno okruženog Dubrovnika iznova svjedoče potresne fotografije istaknutih dubrovačkih i hrvatskih fotografa i fotoreportera. Upotunjene su iznimnim radovima velikog hrvatskog i crnogorskog slikara Dimitrija Popovića, iz ratnog ciklusa inspiriranog stradanjem Dubrovnika 1991. godine, čije je originale donirao Muzeju.

U drugoj cjelini pratimo tijek velike oslobodilačke operacije Hrvatske vojske, kojom je 1992. izvršena deblokada Grada, oslobođeni privremeno okupirani dijelovi dubrovačke općine, a potpuno poraženi neprijatelj odbačen od međunarodno priznatih granica Republike Hrvatske.

Treća tematska cjelina posvećena je vojno redarstvenoj operaciji „Oluja“, čijim je uspješnim izvođenjem pobjedonosno okončan Domovinski rat. Fotografije ponajboljih hrvatskih ratnih fotoreportera Matka Biljka i Božidara Vukičevića svjedoče o napredovanju Hrvatske vojske na sjevernodalmatinskoj bojišnici, oslobađanju Knina i velikom slavlju na kninskoj tvrđavi.

U sklopu ove cjeline su i snimci dolaska Vlaka slobode u Split i dočeka 4. Gardijske brigade na splitskoj rivi - dva važna događaja koja su, neposredno po završetku Oluje, simbolično označila ponovno spajanje sjeverne i južne Hrvatske i konačnu pobjedu. Istodobna događanja na dubrovačkom području, u vrijeme i nakon Oluje, prikazana su fotografijama Mila Kovača i Zvonimira Pandže, fotoreportera dubrovačkog dopisništva „Slobodne Dalmacije“.

Posljednju cjelinu čine ikonične fotografije branitelja sa svih hrvatskih bojišnica u Domovinskom ratu.

Dana 5. kolovoza 2024. virtualna izložba Muzeja Domovinskog rata „Dani ponosa 1991. – 1995.“ bila je prikazana i ispred Crkve sv. Vlaha u večernjim satima uz Domoljubni koncert Dubrovačkog simfonijskog orkestra.

5. NAZIV IZLOŽBE:

„T(R)AJNA VEZA - RAZVOJ I DJELOVANJE VEZE U POSTROJBAMA HV-E NA JUŽNO DALMATINSKOJ BOJIŠNICI U DOMOVINSKOM RATU“

Mjesto održavanja i prostor: MDRD, tvrđava Imperijal

Otvorenje u sklopu Programa grada Dubrovnika za obilježavanje Dana dubrovačkih branitelja.

Izložba je otvorena 4. prosinca 2024.

Vrijeme trajanja: 4. prosinac 2024. – u tijeku

Opseg (broj eksponata): 187

1. Predmeta -39
2. Dokumenta- 69
3. Fotografija – 96

4. Ratnih zemljovida -7

5. Video – 50 minuta

Autor izložbe: Mišo Đuraš

Stručna suradnja: Varina Jurica Turk

Autori likovne prezentacije: Mišo Đuraš i Varina Jurica Turk

Vrsta: studijska, tematska, povijesna, kompleksna, tuzemna

Korisnici: svi posjetili Muzeja

Tema:

Povodom obilježavanja Dana dubrovačkih branitelja 2024., Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, u sklopu programa Grada Dubrovnika, priredio je tematsku izložbu „T(r)ajna veza“ – razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-e i MUP-a na južno dalmatinskoj bojišnici u Domovinskom ratu.

Budući da smo neposredno po završetku Domovinskog rata otpočeli sustavan rad na sakupljanju, obradi i prezentaciji izvorne muzejske građe, do sada smo uspjeli značajno obogatiti sve zbirke koje su postale neiscrpno vrelo podataka za sve one koji se žele baviti proučavanjem Domovinskog rata. Iznimno vrijedne donacije branitelja i građana, a posebno stoga što je viši kustos Mišo Đuraš čitav domovinski rat bio pripadnik postrojbi veze Hrvatske vojske, odlučujuće su utjecale na nastanak ove izložbe.

U prvom redu nastojali smo predstaviti javnosti bogatstvo prikupljene i obrađene građe te na taj način potaći daljnje proučavanje i bavljenje Domovinskim ratom, zasigurno najvažnijim razdobljem u našoj bogatoj povijesti. Sam nastanak ove izložbe potvrdio je ono u što smo kao vezisti, uspostavljajući i neprestano popravljajući te iste veze, uvijek čvrsto vjerovali da one nisu samo tajne nego i trajne. Pored našeg značajnog doprinosa konačnoj pobjedi nad agresorom, rad na vezama, pa bio on samo za potrebe ove izložbe, ponovno nas je okupio u muzejskim prostorima i probudio u nama želju da iznova povezujemo, informiramo i spajamo ljude.

Zahvaljujući sustavnoj nabavi suvremenih radio uređaja, tijekom 1990. i početkom 1991. Sekretarijat za NO je dubrovački Centar za obavješćivanje pretvorio u ključnu postrojbu za razvoj sustava radio veza svih obrambenih snaga na dubrovačkom području, kojima je pružao organiziranu tehničku i logističku potporu. Prelaskom na rad u suvremenijem sustavu radio mreže „MOSOR“, stekli smo nedostižnu prednost nad neprijateljem i njegovim zastarjelim radio sustavima, dok mu je korištenjem četvorometarskog VVF sustava u potpunosti onemogućeno ometanje i „upadanje“ u našu radio mrežu. Svoj puni doprinos razvoju radio veza u gotovo svim obrambenim postrojbama dali su i visokostručni djelatnici Atlas-elektronike.

Kada govorimo o dubrovačkim vezistima ne smije se zaboraviti radioamatere, članove Radio amaterskog kluba Dubrovnik, koji su se dragovoljno stavili na raspolaganje obrambenim

snagama i preuzeli važne uloge u Centru za obavješćivanje, kao ni djelatnike ORS Dubrovnik radija, koji su raspoloživim frekvencijama „pokrivali“ morska prostranstva.

Naši vezisti su i svi djelatnici HTC Dubrovnik koji su nam omogućili razvoj iznimno važnog sustava žičnih telefonskih veza s osloncem na njihovu javnu telefonsku mrežu, čije su funkcioniranje osiguravali i u iznimno teškim ratnim uvjetima. O tome svjedoči činjenica da su branitelji na prvim crtama bojišnice, unatoč svakodnevnom granatiranju, do samog povlačenja pred daleko nadmoćnijim neprijateljem, mogli komunicirati koristeći postojeće priključke na automatske telefonske centrale. U nedostatku PTK kabela i induktorskih telefona Zapovjedništvo obrane općine Dubrovnik se, u najtežim danima obrane Grada 1991. godine, za potrebe vođenja i zapovijedanja postrojbama oslanjalo na postojeću infrastrukturu HTC-a.

Posebno je obrađena veza 163. brigade HV koja je, osloncem na COB i HPT TKC, razvila snažan i pouzdan sustav radi i žičnih veza.

Zahvaljujući velikom broju stručnjaka za telekomunikacije, njihovom domoljublju i zajedništvu, vezisti dubrovačkih postrojbi s ponosom mogu istaći činjenicu da su u potpunosti nadjačali vezu JNA i dali svoj puni doprinos vojnom i političkom porazu agresora. Istina o barbarskom razaranju Grada i stradanju njegovih stanovnika, pored svih pokušaja agresora da onemogući svaku komunikaciju s Dubrovnikom, uspješno je odaslana svjetskoj javnosti.

Mišo Đuraš

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Plakat izložbe „T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-e na južno dalmatinskoj bojišnici u domovinskom ratu

Plakat, pozivnica, deplijan izložbe “Vojarna Maršal Tito u Zagrebu 1991.“

Plakat, pozivnica, deplijan izložbe „Dani ponosa – herojska obrana Dubrovnika 1991.“

10.2. Audiovizualna građa

Virtualna izložba „15 godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode“

Premijerno prezentirana javnosti u Noći muzeja 26. siječnja 2024.

Mjesto održavanja - Internet:

<https://mdrd.hr/category/novosti/> i <https://www.facebook.com/MUZEJ/> i <https://www.youtube.com/watch?v=nLMadYNCSSMM>

Vrijeme trajanja: 32,59 minuta

Autorica stručne koncepcije sinopsisa: Varina Jurica Turk

Autori likovne video prezentacije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg (broj eksponata): 240

Web adresa: mdrd.hr

Vrsta: povijesna, tuzemna, tematska

Tema: 15 godina Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik u neobnovljenoj tvrđavi Imperijal na Srđu (Djelovanje muzeja od 2007. do 2024.)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Cjelogodišnje održavanje izlaganja o Domovinskom ratu u MDRD za posjetitelje iz Sjedinjenih američkih država, suradnja Muzeja i agencije Grand Circle - 129 posjeta tijekom 2024. koje su uključile 1653 osoba.

Posjet Muzeju 18 studenata iz SAD, 14. siječnja.

Muzej su posjetili studenti iz SAD, u sklopu svog kolegija "Domovinski rat", 18. siječnja 2024.

Muzej posjetilo više od 100 učenika OŠ Mokošica sa svojim profesorima, uz stručna vodstva Kristine Konjevod, 8 ožujka.

Posjetili su Muzej i djelatnici Libertasa Dubrovnik sa pripadnicima Udruge prijevoznika, 20 ljudi a vodio ih je Božo Burić, 8 ožujka.

Posjetitelji s brodova sa kružnih putovanja, broda Bolette, 8. ožujka.

Posjetili su Muzej učenici i profesori OŠ Blato, Korčula, 14. ožujka.

U posjet Muzeju bili su učenici četvrtih razreda OŠ, Cavtat, 4A i 4B, sa svojim profesoricama. Stručno vodstvo održao je Valentin Soldo, 15. ožujka.

Posjet Muzeju djelatnika grada Bad Homburga, grada prijatelja Grada Dubrovnika, uz stručno vodstvo Valentina Solda, 19. ožujka.

Posjet Muzeju učenika trećih i četvrtih razreda OŠ Čilipi sa svojim profesoricama uz stručno vodstvo Valentina Solda, 21. ožujka.

U sklopu mjesečnih aktivnosti pomoći raseljenim osobama iz Ukrajine koje žive na širem dubrovačkom području Caritas Dubrovačke biskupije u utorak 19. ožujka organizirao je za njih izlet žičarom na Srđ, i posjet Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik.

Muzej su posjetili članovi HPD Kozjak - Kaštel Sućurac, 56 osoba, koji su došli do tvrđave Imperijal planinareći kao i kustos vježbenik Valentin Soldo koji im je pružio stručno vodstvo, 24. ožujka.

Muzej je posjetilo 140 studenata Zdravstvenog učilišta Zagreb uz stručno vodstvo Kristine Konjevod, 10. travnja.

Posjet Muzeju 22 učenika gimnazije Gesamtschule Munszer Mitte sa svojim kolegama iz Gimnazije Dubrovnik te uz pratnju dva profesora, 19. travnja.

Posjet 52 Erasmus studenata Odjela za ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku uz stručno vodstvo Kristine Konjevod, 19. travnja.

Udruga veterana 7. gardijske brigade "Pume", u sklopu realizacije svog projekta "Tragovima lokalnog i nacionalnog identiteta", sa 52 učenika Gimnazije iz Varaždina, posjetili su Muzej Domovinskog rata Dubrovnik. Učili su o tijeku Domovinskog rata na dubrovačkom području s naglaskom na oslobodilačke akcije HV i policije 1992. godine, a učenici su prezentirali svoje maturalne radove na navedenu temu, 21. travnja.

Posjet 22 polaznika vrtičke skupine Plaćica, s dvije odgajateljice(,) 24. travnja.

Muzej je posjetila Udruga maratonaca "Heroji ne umiru", 1. svibnja.

Posjet maturanata 4C Gimnazije Dubrovnik s vodstvom profesorice povijesti Kiti Jurica, 1. svibnja.

Posjet učenika i profesora XI gimnazije Zagreb s vodstvom profesorice Mihaele Tikvica, 1. svibnja.

Posjet Muzeju Dočasničke škole "Damir Tomljanović Gavran", 6. svibnja.

Muzej su posjetili splitski osnovnoškolci iz OŠ Manuš uz stručno vodstvo Valentin Soldo, 8. svibnja.

Posjet Muzeju učenika Gimnazije Dubrovnik s kolegama iz Erasmus projekta, 15 učenika, 8. svibnja.

Posjet učenika OŠ Orebić uz stručno vodstvo Kristine Konjevod, 9. svibnja.

Muzej su posjetili učenici Gimnazije Dubrovnik s Erasmus učenicima iz Firence, 45 učenika, 9. svibnja.

Članovi Hrvatske gorske službe spašavanja, HGSS, posjetili su Muzej, 12. svibnja.

Posjet grupe od 31 internacionalnog studenta Muzeju, 15. svibnja.

U organizaciji Turističke zajednice Dubrovnik, posjet 12 novinara Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik uz vodstvo turističke zajednice, 17. svibnja.

Posjet grupe od 10 stranih studenta Muzeju, studenti i profesori s Američkog fakulteta u Parizu, uz stručno vodstvo Valentina Solda, 19. svibnja

U posjetu Muzeju Učenički dom Paola Di Rosa, 26. svibnja.

Muzej su posjetili članovi Judo Klub Mladost Zagreb, 26. svibnja.

Muzej posjetile odbojkašice iz SAD, uz stručno vodstvo na engleskom jeziku kustosice vježbenice Kristine Konjevod, 28. svibnja.

Posjet Muzeju 22 učenika OŠ Trpanj uz stručno vodstvo Kristine Konjevod, 29. svibnja.

Muzej su posjetili učenici OŠ Mokošica sa svojim profesorima i prezentirali svoje pripremljene projekte na temu Domovinskog rata gdje su pokazali zavidno znanje. Stručno vodstvo pružio je kustos vježbenik Valentin Soldo, 4. lipnja.

Posjet Muzeju Gimnazije Dubrovnik i OŠ Braće Radić u sklopu projekta „Iz pera Radića“, 6. lipnja.

Posjet Ratne škole Ban Josip Jelačić, 15 osoba uz pratnju g. Samardžića, s polaznicima iz Crne Gore, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Njemačke i Hrvatske, uz stručno vodstvo Miša Đuraša, 6. lipnja.

Muzej su posjetili pripadnici Udruge SJP „Grof“ i prijatelji iz Udruge „Ris“, Kutina, 20. lipnja.

Suradnja Grada Dubrovnika i Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske rezultirala je posjetom Muzeju 38 sudionika programa koji su došli iz raznih dijelova USA u Hrvatsku. Proveli su tri dana u Dubrovniku i posjetili razne lokacije, uključujući Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, 20. lipnja.

Udruga hrvatskih branitelja Antunovac-Ivanovac, sa svojih 20 članova, u sklopu svog studijskog putovanja posjetili su Muzej domovinskog rata Dubrovnik uz stručno vodstvo kustosa vježbenika, Valentin Soldo, 22. lipnja.

Hodočasnici sa zavjetnog hodočašća „Marijanski zavjet za domovinu“, sad već tradicionalno, deseti put su posjetili Muzej, 22. kolovoza. Hodočašće je počelo 8. lipnja iz Osijeka.

Muzej su posjetili maturanti i profesori iz hrvatske gimnazije (HOŠIG) iz Budimpešte, 23 osobe, koji su bili gosti Učeničkog doma Dubrovnik. Stručno vodstvo pružio je kustos vježbenik Valentin Soldo, 26. kolovoza.

Posjet grupe upravitelja zatvora u RH, 26 osoba, s nadležnim ministrom Muzeju, uz stručno vodstvo kustosa vježbenika Valentina Solda, 30. rujna.

Muzej su posjetili Erasmus studenti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Dubrovniku uz stručno vodstvo Valentina Solda, 18. listopada.

Muzej su posjetili sudionici kolegija Ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije RH, uz stručno vodstvo Valentina Solda, 19. listopada.

Hodočasnici iz 700 km udaljenog Varaždina, posjetili su naš Grad, poklonili se žrtvama Dakse, a u popodnevnim satima 25. listopada posjetili su Muzej Domovinskog rata Dubrovnik. Stručno vodstvo kroz stalni postav Muzeja pružio je kustos vježbenik Valentin Soldo.

Udruga branitelja hrvatske općine Bednja, posjetili su Muzej s obiteljima, 60 osoba, 26. listopada.

Posjet učenika OŠ Opuzen, 4.B razreda, 29. listopada.

Oldtimer Klub Dubrovnik sa svojim gostima, ljubiteljima oldtimera iz Hrvatske i susjednih država u sklopu manifestacije Oldtimer Rally Dubrovnik 2024., posjetili su Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, sudjelovalo je više od 100 automobila, 9. studenoga.

Učenici 4.C, srednje Obrtničke i tehničke škole Dubrovnik, smjer tehničar geodezije i geoinformatike u pratnji nastavnice stručnih predmeta Aide Čustović Lučić posjetili su tvrđavu Imperial na Srđu, i postav Muzeja 15. studenoga. Asistent u nastavi Dario Pavlović održao je zanimljivo predavanje o svojim iskustvima u obrani Dubrovnika.

Posjet Muzeju katoličkih skauta iz Odreda svetog Benedikta pri dubrovačkoj katedrali, 23. studenoga.

Posjet Muzeju učenika OŠ Ivan Gundulić, Dubrovnik, 25. studenoga.

Muzej su posjetili sudionici održane utrke „Stazom deva“ serpentinama od jadranske magistrale do tvrđave Imperijal, održane uz Dan dubrovačkih branitelja 2024.

11.2. Predavanja

Nastavni posjet naraštaja Ratne škole Ban Josip Jelačić koja u okviru svog redovnog Plana i programa izobrazbe na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“, redovito svake godine posjećuje Muzej Domovinskog rata Dubrovnik. Ratna škola „Ban Josip Jelačić“ najviša je vojno-civilna obrazovna institucija u RH koja obrazuje visoke časnike oružanih snaga kao i druge državne dužnosnike da budu školovani i prepoznati kao budući strateški nacionalno-sigurnosni vođe.

Povijesno predavanje o Domovinskom ratu u Muzeju te obilazak izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“, održao je viši kustos Muzeja, dragovoljac Domovinskog rata i časnik Hrvatske vojske, Mišo Đuraš, 7. lipnja.

11.4. Ostalo

Izrada Studije nosivih kapaciteta i Planova evakuacije za Muzej Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal i Spomen sobu poginulih dubrovačkih branitelja u palači Sponza.

Stručni su djelatnici Muzeja posjetili lijevaonicu metala, zapadno predziđe Zidina i tvrđavu Bokar uz stručno vodstvo, 15 ožujka, te postav na Medvedgradu i stalni postav Muzeja grada Zagreba prilikom predstavljanja izložbe MDRD „Dani ponosa – herojska obrana Dubrovnika 1991.“ u MGZ u Zagrebu, travanj 2024.

Sudjelovanje djelatnika na edukaciji o zaštiti podataka od strane Grada Dubrovnika.

Sudjelovanje djelatnika u obilježavanju važnih obljetnica iz Domovinskog rata na dubrovačkom području, Trsteno, Mokošica, Sustjepan, Bosanka, Strinčjere, Osojnik i dr.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Stručni djelatnici Muzeja redovito su za sve izložbe i programe muzeja, iz Plana i programa rada, pripremali i izradili tekstove i priopćenja za medije (za tiskane medije i za portale) o zbivanjima i realizaciji programa u Muzeju. Tijekom godine u televizijskim i radijskim emisijama objavljuvani su prilogi o Muzeju: HTV, DU TV, Nova TV, RTL, Du NET TV, Libertas TV, i radijskih priloga, HR radio, Radio Dubrovnik, UNIDU, Soundset Ragusa.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Višekratno sudjelovanje Varina Jurica Turk i Miša Đuraša na Radio Dubrovniku, Hrvatskom radiju, UNIDU radiju, i Libertas televiziji na temu izložbenih projekata Muzeja i obilježavanja obljetnica iz vremena Domovinskog rata.

Sudjelovanje Varine Jurica Turk na Hrvatskom radiju i HRT-u povodom predstavljanja izložbe Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik „Dani ponosa – herojska obrana Dubrovnika 1991.“ u Muzeju grada Zagreba.

Sudjelovanje Varine Jurica Turk u emisiji od sat vremena Jelene Obradović Mojaš na Radio Dubrovniku, 5. kolovoza uz otvorenje izložbe „Vojarna Maršal Tito u Zagrebu 1991.“ te obljetnice VRO „Oluja“ i djelatnosti Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik.

Sudjelovanje Varine Jurica Turk u emisiji HRT a „Dobro jutro Hrvatska“, 6. prosinca na Dan Dubrovačkih branitelja iz Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja u palači Sponza.

12.4. Promocije i prezentacije

Predstavljanje donacije Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal. Javno je predstavljena donacija umjetnice Katije Čorić, umjetničkog djela autorice, 12. srpnja, „Moja Domovina 1991.“, medij: ulje na platnu, veličina slike: 60 x 91cm, veličina slike sa okvirom: 79 x 110 cm, godina stvaranja: 1991. Izložbe: Zagreb, Požega, Dubrovnik, 1996. Provenijencija: Poklon umjetnice svom ocu, kapetanu Ivanu I. Čoriću (1938. - 2015.) 1991. Povratak slike Katiji Čorić, 2015. godine iz ostavštine kapetana Ivana I. Čorića, donacija slike Muzeju Domovinskog rata u Dubrovniku, srpanj 2024.

Predstavljanje donacije – odličja. Predstavnicima Zapovjedništva obrane Općine Dubrovnik 1991. - 1992. te 163. dubrovačke brigade HV-a su u tvrđavi Imperial na Srđu, 5. prosinca 2024., uz otvorenje izložbe „Tr(ajna veza i povodom Dana dubrovačkih branitelja, Muzeju Domovinskog rata javno predali predstavnici ZOOD Zapovjedništva 163. br HV. U svečanom programu sudjelovala je klapa „Ragusavecchia“.

12.7. Ostalo

Održana utrka Spartan Trail, cilj Srđ, tvrđava Imperijal, Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, 26. listopada.

Humanitarna Utrka Stazom deva - deveti izazov, Za obitelj Banović održana je na serpentinama Srđa i ciljem u Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik u subotu, 07. prosinca 2024. Organizator: Dubrovnik Triathlon D3.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Posjet Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal na Srđu, obuhvaća posjet stalnoj „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ i povremenim izložbama Muzeja:

„15 godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode – 15 godina Muzeja u tvrđavi Imperijal“, MDRD,

„Vojarna Maršal Tito u Zagrebu 1991.“, MGZ i MDRD,

„T(r)ajna veza - razvoj i djelovanje veze u postrojbama HV-e na južno dalmatinskoj bojišnici u Domovinskom ratu“, MDRD,

„Dani ponosa – herojska obrana Grada 1991.“, MDRD,

„Dani ponosa – oslobađanje dubrovačkog područja 1992.“ MDRD,

koje su bile dostupne posjetiteljima tijekom 2024. godine.

Od 52.608 posjetitelja Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, u tvrđavi Imperijal na Srđu, ostvareno je 32193 individualnih posjeta odraslih, 4536 individualnih posjeta studenta, školske i predškolske djece, 534 obiteljske ulaznice, a 3704 osobe su posjetile muzej u sklopu grupnog posjeta. Stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, učenici i studenti DNŽ, hrvatski branitelji, građani Grada Dubrovnika, članovi udruga proisteklih iz Domovinskog rata i drugi koji ostvaruju besplatan ulaz, posjećivali su Muzej Domovinskog rata Dubrovnik u broju od 11.641 tijekom 2024.

Sveukupno posjetitelja: 52.608

Muzej je tijekom 2024. sa svojim muzejskim postavima bio dostupan posjetiteljima svih 365 dana.

Spomen soba poginulih dubrovačkih branitelja u palači Sponzi, od otvorenja 12. travnja do 31. prosinca 2024. bilježi 81790 posjetitelja. Ulaz i razgledanje Spomen sobe poginulih dubrovačkih branitelja ostvaruje se bez naknade.

Sveukupno posjetitelja u 2024. godini: 134.398

Online posjećenost Muzeja:

Mrežna stranica Muzeja www.mdrd.hr: Ukupno 74798 od čega: Online Zbirke 987, Virtualne izložbe 1262, Interaktivna šetnja – virtualna tura kroz Muzej 69728, ostalo (novosti, kronologija, dokumentacija, izvješća, korisne informacije, kontakt i dr.) 2821.

• Facebook stranica MDRD <https://www.facebook.com/MUZEJ/>

Ukupno: 59300, od čega 38653 pregleda, 3315 pratitelja, 15689 lajkova, 297 dijeljenja i 1346 komentara. Publika većinom: Dubrovnik, Zagreb, Split, Župa Dubrovačka, Mokošica, Konavle, Rijeka, Zadar, Osijek, Slavonski brod, Dubrovačko primorje i dr. Države: Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Njemačka, Austrija, Mađarska, Sjedinjene Američke Države, Srbija, Crna Gora, Italija, Slovenija i dr. Prema spolu, muškarci 60.60%, žene 39.40%

- Instagram MDRD <https://www.instagram.com/muzejdr/>

Ukupno 36660, od čega 32591 pregleda, 1037 pratitelja, 42 komentara, 25 dijeljenja i 2965 lajkova. Publika: Najpopularniji gradovi su Dubrovnik, Zagreb, Mokošica, Zadar, Župa dubrovačka i drugi. Najpopularnije zemlje – Hrvatska, Njemačka, Bosna i Hercegovina, Slovenija i Srbija. .

- Interaktivna šetnja – virtualna tura kroz Muzej 69.728 te YouTube 1015

15. FINANCIJE

RH 0%, lokalna samouprava 99,54% (282.086,20 EUR) vlastiti prihod 0,31% - prodaja muzejskih izdanja (858,17 EUR muzejska izdanja) namjenski prihod 0,15 % - prihodi od osiguranja za refundaciju štete (415,00 EUR).

Prihodi iz nadležnog proračuna iznosili su u 2024. godini 282.086,20 EUR

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik uprihodio je od osnovne djelatnosti Muzeja - prodaje ulaznica, iznos od 190.783,96 EUR, koji je uplaćen u nadležni proračun Grada Dubrovnika. Od osnutka i početka djelovanja MDRD, tj. od 2017. do kraja 2024., Muzeju su dodijeljena sredstva iz gradskog proračuna Grada Dubrovnika u iznosu od 1.320.505 EUR, a Muzej je uprihodio u gradski proračun iznos od 1.215.709 EUR ostvaren od svoje osnovne djelatnosti, prodaje ulaznica.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Noć Muzeja

U Noći muzeja u Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik, u tvrđavi Imperijal na Srđu, 26. siječnja 2024. posjetitelji su mogli razgledati izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu“, „15 godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode – 15 godina Muzeja u tvrđavi Imperijal“, „Dani ponosa – herojska obrana Grada 1991.“ i „Dani ponosa – oslobađanje dubrovačkog područja 1992.“, te virtualnu izložbu "15 godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode", na: www.mdrd.hr i www.facebook.com uz održavanje stručnih vodstava za sve posjetitelje. (Varina Jurica Turk, Valentin Soldo, Kristina Konjevod, Mišo Đuraš)

Noć tvrđava

MDRD već treću godinu za redom priključuje se kulturno-turističkoj manifestaciji koja se održava na utvrđenim spomenicima kulturne baštine (tvrđave, utvrde, dvorci...) na području Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine kao rezultat zajedničkog europskog projekta FORTITUDE. U protekle dvije godine manifestacija je povezala i promovirala programe na više od 45 fortifikacijskih lokaliteta u 6 zemalja: Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka, Srbija i Rumunjska.

Noć tvrđava održala se u petak, 10. svibnja 2024. godine u Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik od 17 do 22 sata te su se mogle razgledati izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“, „Dani ponosa – herojska obrana Grada 1991.“, „Dani ponosa – oslobađanje

dubrovačkog područja 1992.“ i „Petnaest godina čuvara sjećanja u simbolu obrane i slobode - 15 godina Muzeja u tvrđavi Imperijal“, uz organizirana stručna vodstva i besplatan obilazak za građanstvo u 18, 19, 20 i 21 sat. (Varina Jurica Turk, Valentin Soldo, Kristina Konjevod, Mišo Đuraš)

Međunarodni dan muzeja, 18. svibanj

Za Muzej Domovinskog rata Dubrovnik ovaj datum ima posebno značenje, jer tada uz obilježavanje međunarodnog dana muzeja obilježavamo i početak VRO Oslobođanja juga Hrvatske - 18. svibnja 1992.

Posjetom Muzeju, u tvrđavi Imperijal, mogle su se razgledati, uz stalnu izložbu „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ još tri povremene izložbe "15. godina čuvara sjećanja u simbolu pobjede i slobode", "Dani ponosa - herojska obrana Grada 1991.", "Dani ponosa - oslobođanje dubrovačkoga područja 1992.". Radno vrijeme muzeja bilo je do 22 sata.

Virtualno na muzejskim društvenim mrežama i mrežnoj stranici (www.mdrd.hr) bilo je omogućeno „posjetiti“ izložbu „Oluja 1995. – 2020.“ <http://mdrd.hr/virtualna-izlozba-oluja-1995-2020/>, „prošetati“ se Muzejom interaktivno na <http://mdrd.hr/interaktivna-setnja/>, i pogledati Izložbu „Tvrđava nekad-danas-sutra“, tj. prezentaciju Idejne muzeološke koncepcije budućeg stalnog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik“ <https://mdrd.hr/tvrđava-imperijal-nekad-danas-sutra/>.

Međunarodni savjet muzeja (ICOM) sa sjedištem u Parizu temom Međunarodnog dana muzeja 2024., „Muzeji za edukaciju i istraživanje“ želio je istaknuti značaj muzeja kao dinamičnih obrazovnih ustanova koje gaje i potiču učenje, otkrivanje i razumijevanje. Međunarodni dan muzeja prilika je da se ukaže na potencijal baštinskih ustanova u pružanju sveobuhvatnog edukativnog iskustva s ciljem podizanja svijesti o važnosti osiguravanja jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju, razvijanja inkluzivnog demokratskog društva kao temelja za gradnju održive budućnosti koja podrazumijeva i racionalno gospodarenje prirodnim resursima.

Javno predstavljanje i uručenje donacije MDRD - umjetnice Katje Ćorić.

Svečano uručenje donacije - odličja predsjednika RH Zorana Milanovića za Zapovjedništvo obrane općine Dubrovnik 1991. i 163. dubrovačku brigadu HV - donirana Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik.